

מזימת השבירה הגדולה

ביום ד' האחרון באו פקידי עיריית חיפה לעבודתם כמימים ימימה, נכנסו למחלקותיהם, קיבלו קהל, לא ידעו כי בחדריהם, בשיחות טלפוניות דחופות בין חיפה לחל-אביב, נקבלה בשמם החלטה ספונטאנית להרחיק בכוח המעבודה את האנשים אשר אך תמול חזרו בהם לוועד המייצגם. המזימה הערוכה ומתוכננת אורגנה לכל פרטיה ורק בפרט העיקרי נכשלה: עובדי העירייה, אשר בגלוי ובסתר תמכו רובם ככולם במורדים, סרבו למלא את חלקם בהצגה אשר בווימה עלידי שליטיה של חיפה.

ההצגה נפתחה בשעה עשר וחצי, עת החלו אנשי חושי עובדים במחלקות, תרובים מהן פקידים להתכנס באולם המועצה העירוני. מששאלו מספר סקידים, מה מתרחש, קיבלו תשובה: "זוהי אסיפה ספונטאנית".

באולם נאספו קרוב לשלוש מאות מבין השוטב מאות פקידים העירייה, ישבו תמהים, ציפו להבין את המתרחש. שתי השורות הי ראשונות נתפשו ע"י אנשי חושי שבין הי פקידים וניהל האסיפה נמסר לנאמניו של ראש העיר — אברהם אביבי ועוראל גולייגר. השניים נשאו נאומי השמצה נגד ראשי המורדים ונגד העולם הזה, אשר "הכזיב את שמה הטוב של הנהלת העיר ושל ציבור עובדי העירייה". כן רמזו הנאומים, כאילו המורדים הם שמטרו להעולם הזה את החומר אידות חושי ואנשיו.

שתי השורות הראשונות מחאו כף, האחרים ישבו, לא הסמיק לקרוא את העתון, בטרם בא לעבודה. למען הבהרת הדברים ראוי לציין, כי יום קודם לכן שלחה מערכת העולם הזה תפיסים של המאמרים על חיפה לכמה וכמה עיתונים, וכך נידע, כי למחרת היום יופיע הי

חומר בעתון, אך באולם, בו נערכה ההצגה הספונטאנית, לא ידע זאת איש. מישהו צעק: "הוציאו את המורדים החוצה! אין להם מקום בתוכנו!" הכל שתקו. היה ידוע כי הצועק, ספק בשם אלויש, הוא עובד חדש בעירייה ר

מחר: אדם קטן מול המכונה
הפעולה הספונטאנית. שפורסמה ב"הדור", אך לא בוצעה מעולם - היתה שלב ראשון במזימה: לאנוע מעובדי עיריית חיפה לבחור בוועד שהם רוצים בו

משחוקק להתקבל כעובד קבוע של העירייה. אביבי הוסיף להמתין עד שימלאו הפקידים את חלקם בהצגה, יחליטו להרחיק את המורדים. הזמן דחק. תוך שעה ומחצה גיע העירה הדור, ובו הודעה על הרחקת המתמורדים בכוח.

משוכנח אביבי, כי לא יוכה לקבל את החלטה הדרושה, קרא מן הגייר החלטת גינוי נגד המורדים ונגד העולם הזה, לא העמיד אותה להצבעה, פיזר את האסיפה.

שעה או מעט יותר לאחר מכן הגיע לחיפה הדור ובו הודעה המובלטת כי המתמורדים הירדקו בכוח, כי חושי ניסה למונע את הרחקתם, אך לא הצליח להתגבר על הפעולה הספונטאנית. המתמורדים המשיכו בעבודתם, כמוהם עשו כל הפקידים, ומשנסיים יום ה' עבודה — יצאו הכל לקנות את העולם הזה, לראות במה המדובר.

סה שילמו למתפרעים

אולם אבא חושי, אשר שלטונו עמד בפני וצוועים רציניים, עת הותקף מבית ומחוק, החליט לעקור, בינתיים, את ההתנגדות מבפניו.

בחיפה לא מתרחשים מאורעות ספונטאניים. בחיפה הכל מתוכנן, בעד כל חבר מקבלים תשלום. אותו לילה דלקו האורות בבית חושי עד שעה מאוחרת ולבוקר נכון הכל.

ביום ה', למחרת הפרסומים, עת נכנסו פקידים לעבודתם, התקהלו לפני פתח בית העירייה האנשים דלהלן: (1) יעקב לדובי, איש המרחנים (ראה עמוד קודם); (2) משה פנחסקי, עובד ביוב, הוציא לאור, ביום ו', ללא כל סמכות ("באורח ספונטאני"), עלון, כאילו בשם ועד העובדים; (3) יצחק חייור, פקח, עוזרו של לדובי בפרשת המרחנים; (4) יהושע ספרן, הועלה בדרגה, הועבר למח"מפתח עבור הקיסקים.

הסיפור הלא-מלא על המכונות

האחרות לא סודר מאומה, בין היתר — בגלל ויכוחים על גודל ההנחות במחיר.

משנסתיים הכל, היה צורך למצוא דרך נאה לטשטוש העקבות. וכאן נוצלה העתודה, כי אחד משותפי החברה שותף גם לפומזון ואחד משותפי פומזון, מר הופנברג, המתגורר בבליגיה, שותף גם לחברת סמפו, ובעיר הופק, כי חברת סמפו היא שמסרה לכהן את המכונות.

לא חברת סמפו, ובלי ספק גם לא הופנברג, לא ידעו על כל הניל. שימש נוצל, בפשטות, לשם הסוואה. ממש כך לא היה, כמוכרן, להופנברג כל קשר עם עיסקות פרייליך או כהן, ועם התכניות לגבות דמי מפתח עבור הקיסקים.

משבא הופנברג ארצה, לפני זמן קצר, ונוכח לדעת, לאיזה מצב הוכנסה פומזון ע"י שותפיו שבארץ, קנה מהם את חלקם והוציאם מהחברה.

זהו הסיפור הלא מלא, אשר חלקו נמסר בגליון הקודם, היטעה רבים בכנות הדברים ועורר תקותי-שוא בלב עורכי דבר. הסליחה ובפיתוח הארץ ינוחמו.

אנו מקווים, לפחות, כי מר כהן מדייק בתשלומיו לקרן ראש העיר. אל הסיפור המלא עוד נחזור.

מאי 1955
כאשר נשתנתה התמונה חן הקצה אל הקצה לא היסט העולם הזה לגלות את האמת החדשה. התגובה היסט סרית של שליטי העיר היתה: החרמת העולם הזה. בתמונה: קיוסק חיפאי אופייני ביום הופעת הכתבה, על הנעשה בחיפה ובעירייתה. החץ מסמן את המקום הריק ממנו הוסר גליון העולם הזה תחת איום המפקח העירוני.

לקת הקניות; (5) הפקח הנוכח לעיל, אלויש; ועמם עוד כעשרה איש. קבוצה זו ניסתה למנוע, בכוח הזרוע, את כניסת ראשי המורדים לבית העירייה, מקום עבודתם.

משנכשלו בכך — כדי לעצור את שלום טיאנו לא מספיקים 15 איש — אספו הג' בירת, אשר כללה את גולייגר שהוזכר למעלה וכן את אליעזר דייג, השואף זה כמה לייעשות סגן מנהל מחלקת הביוב, ויחד פנו אל חדרו של מחרו — תא קטן, אשר הכניסה אליו אסורה במפורש (מחרו הוא השלם הראשי של העירייה).

בתוך תא זה, משך שעתים כמעט, לעיני הקהל המצטופף לרגל ענייניו, בזמן עבורו משלם להם האורח החיפאי משכורת, עסקו האנשים הנוכחים בהפרעת עבודתו של מחרו, גיזקו קווי-טלפון, סילקו רהיטים, איימו, הציגו אולטימטום, הזהירו את מחרו, כי אם לא יעזוב את עבודתו, תהיה אחראי לחיצי-אות".

המזימה-חיסול הכחירות

איש לא הפריע למתפרעים. ראש העיר לא התערב, ראשי המחלקות לא נעו, הסקודה ל' מניעת סרור (תשי"ח) לא הופעלה לא נגד המתכננים, לא נגד המבצעים.

חושי, הנוהג להחזיק את דלת חדרו בע"י ריה פתוחה תמיד, כדי לפקח על כל תנועה של עובדיו, לא ולא הרגיש במאומה, אפילו כאשר הגיעה ההתפרעות אל פתח חדרו, שם עבר מחרו לרגל תפקידו.

אולם האגרוף היכה שוב בחלל הריק. הפקר דים לא שיתפו פעולה עם אנשי המלך.

בערב יום ה' נתכנסה, איפוא, מזכירות ה' וועד של חושי, מזכירות שמונתה עלידי יוסף אלמוגי, לאחר הדחת מחרו בידי מ.פ.ח., (מועצת פועלי חיפה) וזו החליטה להוציא את ראשי המורדים מכל מוסדות ארגון פקידים העירייה. ההחלטה לא נמסרה, אפילו, לוועד העובדים, אשר הוא למעשה המוסד המוסמך להחליט בנדון.

לערער על כך מותר בפני מ.פ.ח. ועל החלטתה מותר לערער בפני וועדת הבקורת של ההסתדרות.

אותה וועדת-ביקורת אשר פסלה את רשימת מחרו ללא כל נימוק.

ערער על חושי בפני חושי, ואם אינך מרוצה — פנה אל אבא חושי.

להשמצות איי אבא

עוד כמה וכמה מאורעות התרחשו באותו יום ה'. בראש ההתפרעויות בעירייה עמד זכריה פרייליך, חשיד-המעליות; כמה מחב' ריה-העירייה ראו את ההתפרעויות כמו עיניהם, לא הגיבו אף תמולה; ובשעות-הצהרים הופץ בין הפקידים גליון מספר 47 של בטאון עובדי העירייה "גיבנו", ובו כותרת בולטת: "הוצאה מיוחדת — תשיבתנו להשמצות!" ב"תשיבה להשמצות" המחויקה ארבעה ע' מורים מודפסים, מלאי רוגז מעורפלים שב' מעורפלים, נמצאו גם כמה האשמות אישיות נגד אנשי מחרו. מחרו ואנשיו פנו לבזכירות הממונה של ועד העובדים, הידוע, כי יתבעו אותם לדין פלילי על האשמות חסרות-ערך.

תוך שעתים נאספו חזרה מרבית חוברות "גיבנו", החזק נאסף וידידיו אביבי וגולייגר מסרו לפרסום, כי "מתוך אי-הכנה מצערת הודפס והופץ היום בטאון עובדי העירייה ניבנו שלא על דעת המזכירות". האחראים יובאו לכרור".

הערה באזני ה"אביבי-גולייגר: את החור ברט מסר לדפוס משה פנחסקי, ממחלקת ה' ביוב.

גם אסיפות כונסו אותו לילה, החלטות נתקבלו מלמעלה, אולם איש לא ביצע אותן למחרת היום.

האגרוף המכה בחלל נאחו בתכסיס האחד רון: הוצאת מחרו וחבריו מהארגון, פד רושה שלא יוכלו להציג מועמדותם בבחירות לוועד העובדים, לא יוכלו לקבל את הרוב המובטח להם.

ומה יהיה בינתיים על העירייה? בדרכו של חושי אל הכתר הנכסף מהי עירייה אחת פחות או יותר?